

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

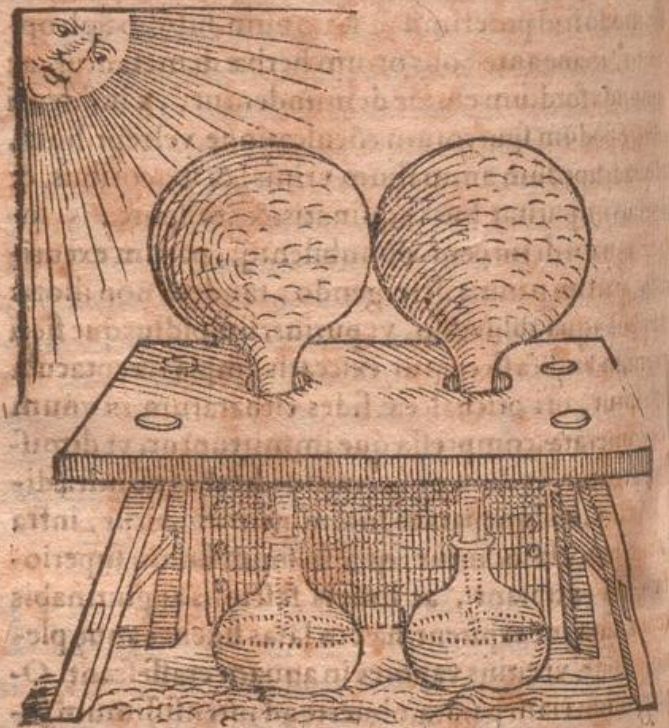
**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

De oleo, per expressionem extrahendo. Cap. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

De oleo, per expressionem extrahendo.

C A P. V.

DIXIMVS de aquis, nunc dicemus de oleis, dictum
post de essentijs. Hæc ingeniosissimi exquirunt ar-
tificis industriam; nam quam plurimæ rerum præstati-
tissimæ essentiæ in oleis consistunt, velut humido radi-
cali, adeo reconditæ, vt non nisi maximis arte, ingenio,
conatu, & solertia in lucem veniant, vt hinc tota distil-
lationis ars pædeat. Prima ratio ex torculari pendet, et
à distillationis arte segregetur, quia his necessaria mul-
tum, non fuerit inopportunum de hac paucula præfari.
Fere communis omnium modus hic erit. Semina, et
quibus oleum extracturi sumus, oportet prius expelli-
culis repurgata, deglubitaq; , quæ vel diuerberatis ma-
nu euocantur, vel ynquibus sollicitentur, donec folli-
culi, quibus ambiuntur, abscedant, emundata in mor-
tarium marmoreum collata, ligneo pistillo diligenter
con-

contundantur, post vini rore leniter irrorata, ac in lebetem plumbatum lati oris relata, igne subferuefacito, lignea rudicula versando: vbi pingue quid reddere inceperint, ignem subtrahito, & duas ferreas lamellas paratas habeto digitalis soliditatis, & pedalis latitudinis, longitudinisq; ex altera parte explanaras, læuigatasq; quæ modico igne calefiant, vt digitorum tactus vix ferat, vel si maus frigida inspersa, paulisper perstrepent, inter has laminas offæ linteis madefactis inuolūtę torcularibus premantur, excipiaturq; cremor. Rursus in id, quod pressum est, iterum vinum irrorato, spatulo, vt combibat, interposito, iterum igni agitetur, iterumque exprimat formam, qua prius, donec profus omne oleum ita reddiderint. Alij vbi contusa, & feruefacta sunt, in sacculum firmum includunt, atque vehementi duorum lignorum retorsione vtrumque in contrarium retorquent: oleum ex reposita materia exugitur, vnde si

Oleum ex mystica nuce liquidum

elicere

quærimus, nucibus in mortarium diligenter contusis, ac in lebetem versatis, & feruefactis, machinamentis oleum exugitur, quod mox exuctum gelaescit; vt fluens reddatur, & maiorem penetrationis vim adsciscat, pluries distillabis vase retorto, quod quinto, aut sexto eueniet, vel ignitam harenam in oleum inijcito, & versato, atque offellas formato, quibus per retortæ collum traiectis, ac succenso igne prima vice liquidum manebit. Sic etiam

Oleum ex citri semine exugere

poterimus, suis pelliculis purgato, emundatoq; eadem opera oleum manat aurei coloris, & quartam sui partem reddit. In eludendis venenis, ac pernecabili voto priuandis efficacis antidotum. Præterea ad extrahendos odores ex moscho, ambara, & zibetho optimum menstruum, & ad vnguenda paranda præstat, quod tarde rancefcit. Extrahitur

Oleum ex semine papaueris.

Et tertiam dat sue mollis partem, aurei coloris ad soporifera medicamenta. Itidem

Oleum ex colo. ynthidis seminibus

plenioribus extorquetur aureum, & sexta pars sui. Vermes profligat, & puerorum aluo exigit, ventris ori superillitum. Extractum

Oleum ex semine anonymi.

Ex suis folliculis repurgato, sexuncia ex libra, ad aurum nitorem mulierum crinibus conciliandum præstantissimum. Fit & differenti artificio

Oleum ouorum.

Assumito quinquaginta vel sexaginta oua, elixato quoad durecant, & crustis denudato, boleta è medio elicta, & in lebetem stanno perlitum calecentibus prunis superponatur, ac lignea spatha remisceto, dum omnem humiditatem exhalent, ac succenso mox violentius igne, irrequiete versanda sunt, ne comburantur. Et sic videbis oleum exudare, vbi vero oleum omne reddiderunt, ignem subtrahito & oleum quod manat, decapulato, vel vbi oleum exudare cœperit, vt diximus, prælo subijciantur, & vehementi pressu oleum extrudes copiosum, sed non ita perfectum.

Quomodo oleum aqua extrahatur. CAP. VI.

NVNC modum exponemus, quo absq; torcularis operatione oleum extrahatur, & primo ex aromatibus, seminibus, frondibus, lignis, & quibuscunque. Oleum quia non nisi ignium violentia exugitur, & quum pingue non nisi difficillime in sublime ascendat, & semina aromatica tenuia, subtilia, & delicatula sunt, quæ si plusculum ignis experiantur, illico cremati nidore inficiuntur, vt igitur vehementiorem ignem sustineant, & ab adustione ruta sint, non nisi aqua medio opus assequemur. Constant, inquam, semina eiusmodi spirituali essentia eximie tenui, volatili, & nature ingenita proprietate in sublime euehantur, ynde in distillatione aqua comite, facile sursum educuntur, & euecti in pileum oleagi-